

Brouns Raf - Research Days

Terminologie

De volgende termen heb ik meermaals moeten uitleggen. Vandaar dat ik deze opneem in dit begeleidingsverslag.

Term	Verklaring
Digisprong	Digisprong staat voor kwaliteitsvolle digitalisering in het onderwijs: ✓ Een toekomstgerichte en veilige ICT-infrastructuur voor alle scholen van het leerplichtonderwijs ✓ Een sterk ondersteunend en doeltreffend ICT-schoolbeleid ✓ ICT-competente leerkrachten en lerarenopleiders en aangepaste digitale leermiddelen ✓ Een kennis- en adviescentrum 'Digisprong' ten dienste van het onderwijsveld. Het verhaal in de media komt helaas niet overeen met de praktijk. Zo zijn er bijvoorbeeld scholen waar niet iedere leerkracht een laptop ontvangt van school. Budgetten die van de regering gegeven zijn, zijn vaak ontoereikend om iedereen te voorzien van kwaliteitsvolle toestellen.
Visie op Agora onderwijs	Agora gaat over autonoom leren. Wij begeleiden lerende, zodat ze steeds meer eigenaarschap (leren) nemen over hun eigen leren. Samen met de coach bepaalt de lerende wat op een bepaald moment zinvol is en wat niet. Het gevolg is dat iedereen zijn eigen leerroute volgt. De leervraag (challenge) van de lerende staat centraal. De nieuwsgierigheid of leergierigheid is leidend. Vanuit de leervraag (challenge) ontstaat het leerproces. Hier komt de coach (Agoriaanse Meester) aan bod. De coach stuurt, stimuleert, inspireert, helpt analyseren, adviseert en geeft feedback. Autonoom leren betekent niet 'in je eentje leren'. Leren vindt altijd plaats te midden van en samen met anderen, binnen en buiten een groep. Die autonomie is onlosmakelijk verbonden met vrijheid én verbondenheid. Elke leerling garandeert die autonomie, vrijheid en verantwoordelijkheid ook voor zijn of haar medeleerlingen. Rekening houden met elkaar en gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor elkaars autonomie en vrijheid. Kortom: vrijheid, maar geen vrijblijvendheid. De coaches spelen een sleutelrol in deze dynamiek en in dit pedagogisch klimaat.
Teamteaching	'We spreken van teamteaching wanneer meerdere leerkrachten op een gestructureerde manier in een gelijkwaardige relatie een gedeelde verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijzen van een groep leerlingen in eenzelfde of twee aanpalende ruimtes om hen de onderwijsdoelstellingen te laten bereiken.' (Haeck, Van den Brande, & Verhelst, 2013). Binnen dit systeem spreken we ook van coach i.p.v. leerkracht en de leerlingen werken met weekplanners die ze in eigen volgorde kunnen afwerken. Teamteaching is dan ook duidelijk zijn kaas gaan halen bij het agora onderwijs.

15 oktober 2022

Sophie de Ruijter

Profiel:

Muzikant (dwarsfluit), dirigent, muziekdocent

Kwestie onderwijsvisie is het belangrijk dat je de doelstellingen kunt behalen op een werkbare manier. Sophie heeft dezelfde visie als mij als het gaat omtrent breder gaan dan enkel kennisoverdracht. Het socio-emotionele is voor haar ook een heel belangrijk gegeven.

Probeer te bewijzen dat de leerkracht (**human effect**) zeker nodig is in de les maar door de ondersteuning van de tools geef je de kaders van muzieklessen aan. De waaromvraag moet ik steviger uitzetten. **Waarom is dit zo belangrijk?**

Muziekvisie: Leerkracht is nodig in de klas. De waaromvraag is heel belangrijk voor het onderzoek. Na de verdediging van het onderzoeksplan kwam er als feedback dat ik mijn frustraties aan de kant moest zetten, maar daar is het Sofie niet helemaal mee eens. Daar zit namelijk mijn urgentie, drijfveer en kracht in. Oplossing is de probleemstelling omdraaien. Niet vanuit mijzelf maar vanuit mij als docent.

Fysieke ruimte: Eén van de voorwaarden van een goede muziekles. Waarom verkiest de school om geen lokaal in te richten?

Socio-emotioneel: 'waarom geen psycholoog op school?', geeft ze aan als tegenwind op mijn stelling. Mijn antwoord spreekt erg aan i.v.m. dat ik op een 'deeper level' kan raken. Begin altijd vanuit de kunst, vanuit het positieve. Verdedig je vanuit waar je hart ligt. Deze drie tips gaf Sophie mee op dit vlak maar als ik reflectief kijk, moet ik zeggen dat ik deed tijdens mijn muzieklessen.

WAT NEEM IK MEE:

Een aantal tips die zeker probeer mee te nemen in mijn onderzoek:

Neem de *ervaring op het socio-emotionele vlak* mee in de *probleemstelling*: Wat was het effect op mijn leerlingen. Maatschappelijke thema's in de klas en nadien gesprekken op speelplaats.

Digitalisering: Kan ik iets met AI (Artificial Intelligence) doen? En mijn visie op een andere manier bekijken. Aangezien ik de digitale methode maak, word ik onmisbaar. 😊

Neem contact op met **scholen in Nederland**. Omdat hier muzikeducatie ook bezuinigd is geweest. Ga eens op zoek naar wat mist de leerkracht op school op sociaal-emotioneel en muzikaal gebied. Maak een vergelijking tussen nu en vijf jaar geleden. In het verlengde hiervan kan Jan Schoolmeesters (expertise basisscholen) uitleggen hoe het in België verloopt.

Focusgroepen: Je moet de mensen al iets geven (een opwarmertje, teaser). Geef ze bijvoorbeeld al een trailer.

Enquête is super passief (gevaarlijk) maar geeft wel heel veel informatie.

Probeer de **zijsporen** niet te vergeten!!! Plan en urgentie zijn super helder maar laat ruimte om je te laten verrassen.

Werk met Post-It plakkertjes als een soort afvinklijst en om te schiften. Zaken die blijven plakken buiten de cirkel zijn misschien niet zo relevant.

Eline Zwart

Profiel: Medewerkster Noord Brabants museum

Tijdens het interview met Eline kwam ik moeilijker uit mijn woorden. Dit had misschien te maken met feit dat zij uit een andere discipline komt? Allereerst werden de violen gestemd over het verschil tussen Nederland en België. De benamingen zijn immers anders en dit was toch belangrijk om te kaderen zodat Eline wist over welke doelgroep het gaat.

In België is nog niet zo lang geleden diversen onderwijsstermen van naam gewijzigd. Zo is er bijvoorbeeld geen sprake meer van Algemeen-, Technisch- en Beroepssecundair onderwijs maar wel van doorstroom, dubbele finaliteit en arbeidsmarkt. Het kind kan maar een naam hebben. In de 1ste graad van het secundair onderwijs in België, wat overeenkomt met de onderbouw in Nederland, is er nog geen sprake van doorstroom, dubbele finaliteit en arbeidsmarkt maar wel van A- of B-stroom. Een A-stroom leerling bereidt zich voor een doorstroom of dubbele finaliteit richting, terwijl een B-stroom een voorbereiding is op de arbeidsmarkt. Mijn doelgroep zijn dus de globale groep leerlingen van de 1ste graad.

Met het meer uitdiepen van de onderzoeksvraag zijn we toch tot de conclusie gekomen dat het wel gaat over een landelijk probleem. Met de komst van de nieuwe eindtermen en het gelijkstellen van de eindtermen voor zowel beeld- als muziek, zijn heel wat kunstleerkrachten in de problemen gekomen.

Qua werkwijze hebben Eline en ik een duidelijk raakvlak over het starten vanuit maatschappelijke thema's. Dit heeft ook te maken met onze doelgroepen. We werken vaak met jongeren die van thuis geen culturele affiniteit hebben meegekregen. Deze leerlingen kun je wel regelmatig bereiken door het juiste thema aan te snijden. Kunst en cultuur is dan meer het middel dan het doel en is ideaal om leerlingen socio-emotioneel te benaderen.

Ook op vlak van teamteaching / agora onderwijs delen wij dezelfde visie. Deze visie is dat dit systeem wel kan werken maar niet voor iedereen en voor ieder vak. Ik moet er mij van bewust zijn dat ik teamteaching niet kan veranderen. Dat is een politiek verhaal waar je niets in de pap te brokken hebt. We zitten op dezelfde golflengte over de fysieke aanwezigheid van de leerkracht voor de klas. Op mijn argument over mijn VR-klasruimte, heeft Eline de mening dat ik te veel de focus leg op mijn eigen school. Ze valt over terminologie. Je kunt namelijk mijn VR-klasruimte zonder VR-bril benaderen maar dan noemt ze dit geen VR meer, maar wel gamification.

Om te eindigen vertelt Eline wel dat het een interessant onderzoek is en ze is benieuwd naar de evolutie.

Wat neem ik mee:

- ✓ Je moet altijd iets doen wat je past anders gaat het ten koste van de kwaliteit en beleving van de leerlingen.
- ✓ Onderzoek doen uit frustraties, levert enkel meer frustraties op.
- ✓ Ik moet mij de vraag stellen of mijn onderzoek ook relevant is voor iemand anders. Volgens mij wel maar tijdens dit interview kreeg ik het totaal niet verwoord. Eline geeft me trouwens de tip om met iemand te sparren over mijn onderzoeksvraag en telkens een waaromvraag te laten stellen zodat ik uiteindelijk tot de kern moet komen.
- ✓ Afbakenen is de boodschap. Doelgroep en onderwerp maar hou de blik wel breed zodat het relevant is voor een grote groep. Waar kan ik het verschil maken?
- ✓ Kunnen de digitale middelen geen goed middel zijn om als remediëringstool te gebruiken voor leerlingen die niet goed mee kunnen draaien binnen teamteaching of traditioneel onderwijs.

Wat neem ik niet mee:

Eline vindt het interessant dat ik een verschil merk bij teamteaching tussen allochtonen en autochtonen leerlingen. Vanwaar komt dit verschil? Dit is uiteraard een interessante piste maar deze laat ik liggen omwille van het feit dat ik meer moet afbakenen.

19 november 2022

Jan Doms

Profiel:

Beeldend kunstenaar, installatie performer

Ruimtelijke ordening

Op gebied van disciplines liggen Jan en ik wel ver uit mekaar. We hebben uiteraard wel een link via het educatieve luik in onze achtergrond. Hij heeft eigenlijk een dubbele achtergrond als constructief beeldhouwer en als cultuurwetenschapper gericht op de materiële cultuur. Vandaar zijn werkzaamheden in stedenbouw als in de kunstsector.

Na het schetsen van de urgentie en de onderwijssituatie in België, zijn we aan de slag kunnen gaan met mijn vragen.

Jan Doms heeft heel wat ervaring met elektronische muziek. Hiervan maakt hij ook veelvuldig gebruik tijdens zijn performances. Hij heeft ook samengewerkt met Ernst Bonis, de grondlegger in het onderwijs op gebied van muziektechnologie.

Hij heeft zelfs nog een 'oud analoog instrument (gebouwd 1976)' in bezit dat je kon bedienen met lichtschellen. Dit lijkt op iets wat ik tegenwoordig doe met mijn leerlingen van informatica, maar dan op digitale wijze.

Zo komen we uit op de weerstand van de leerkrachten die vaak nog analoog zijn ingesteld t.o.v. de digitaliteit.

In contro di boxe: combinatie van stalen veren constructie waar een danser / bokser een gevecht ten tonele brengt waarbij er een digitaal instrument de bewegingen van de bokser vertaalt naar elektronisch geluid.

Kwestie visie op beleving zitten we op dezelfde golflengte. Er zou toch een aparte fysieke ruimte op school moeten zijn waar leerlingen kunnen musiceren en kortom muziek / kunst kunnen beleven. Ervaren is wezenlijk. Goed contact met de leerlingen ligt aan de basis van een goed leerproces.

Het wegvallen van het sociaal-emotionele aspect in het onderwijs betreurt Jan ook. Het feit dat veel leerlingen een soort van vertrouwenspersoon in de leerkracht kunstvakken

zien, is volgens hem een gevolg dat kunst niet enkel om ratio gaat maar altijd in combinatie met emoties.

Jan zijn werken zijn precies altijd in beweging. Toen ik dit aanhaalde tijdens het gesprek was hij heel tevreden dat ik dit meteen heb opgemerkt.

Wat neem ik mee:

De passie voor kunstonderwijs. Goed contact = basis van goed leerproces.

Nederland is maar schijnbaar vrijer dan België op gebied van cultuurbeleid. België is in wezen meer mogelijk.

Jordi Pérez i Soldevilla

Profiel:

Acteur, regisseur, auteur en onderzoeker.

Barcelona

Jordi Perez is op zijn minst multi disciplinair te noemen. Hij is namelijk acteur, auteur, regisseur en onderzoeker. Hij studeerde telecom engineering en later theater.

Tijdens mijn uitleg over mijn onderzoek is Jordi een zeer aandachtige luisteraar. Nadien begint hij meteen mee te denken en geeft me ook allerlei tips en mensen om eens te contacteren.

Cisco Esteves werkt met muziek (Ableton live) sociale projecten uit. Vroeger was hij verbonden aan een school. Tegenwoordig werkt hij met kinderen met mentale problemen.

MAX MSP --> interactieve software. Je kunt bijvoorbeeld de knect (XBOX) gebruiken om beweging om te zetten in muziek. Dit lijkt wel op iets dat ik in het verleden gedaan heb binnen het vak informatica. Daar deed ik dit principe m.b.v. Arduino en sensoren.

Jordi noemt de VR-ruimte een metaverse ruimte en dat is eigenlijk wel een interessante term. Hij benoemt ook wel het belang van een fysieke ruimte voor de leerlingen en een vakprofessioneel voor de klas.

<https://www.whiteholetheater.dk> is een organisatie in Denemarken die zich enkel bezig houden met het lesgeven in virtuele omgevingen. Hij geeft me de raad om deze zeker eens te contacteren. Ook om eventuele fondsen te verwerven van de regering.

Ik leg hem uit hoe moeilijk het is om een focusgroep samen te stellen. Dat er heel weinig interesse vanuit deze leerkrachten komt. Volgens Jordi moet ik mij niet zo'n zorgen maken omwille van digitale geletterdheid bij leerkrachten en nog minder over het willen. Als ik het laagdrempelig weet te houden, komt dat zeker wel los. 5 a 6 participanten is zeker een goed begin. Hij volgt mij wel in het verhaal dat ik liever meer heb om zodoende meer data te verzamelen en een bredere kijk op de materie krijg.

Kunst in alle vormen maakt connectie met emoties. Het leert de mensen ook de wereld zien in een ander perspectief. Muziek is de snelste kunstvorm om tot een emotie te komen. Hij gebruikt ook vaak muziek tijdens zijn lessen om zodoende een groep snel in een zelfde gevoel te krijgen.

Wat neem ik mee:

Cisco Esteves (FR) werkt met Ableton en gebruikt dit in sociale projecten. Deze moet ik zeker onderzoeken.

White hole contacteren i.v.m. tips inzake VR gebruik.

Catalanen noemen zich blijkbaar geen Spanjaarden. Hij distantieert zich ook van de Flamenco omdat dit bij de Spanjaarden zou horen en een Arabische oorsprong heeft. De Catalanen zijn eerder middeleeuwse muziek (red book medieval) gericht. De Catalaanse muziekcultuur bezit meer blaas- en slaginstrumenten.

Nita Halman

Profiel:

Adviseur cultuureducatie.

Utrecht

De raakvlakken met Nita zijn educatie, maar zij komt uit de danswereld en ik uit de muziek. Na het kaderen vanwaar ik kom qua studie achtergrond en werksituatie zijn we verder gaan praten over mijn onderzoek. Binnen dit kader heb ik ook een aantal items moeten verwoorden zoals de digisprong en teamteaching.

Bij het verhaal over de digisprong heb ik er uiteraard ook op gewezen dat er een verschil is tussen hetgeen wat er in de media is verschenen en hetgeen er in de praktijk gebeurt. De budgetten zijn namelijk te laag om kwaliteitsvolle toestellen voor iedereen te verschaffen. Dus kiezen sommige scholen ervoor om niet iedereen een toestel aan te bieden en maken ze zelf allerlei constructies om te bepalen wie wel en wie niet. Via deze digisprong heb ik dan de brug kunnen maken naar mijn

onderzoek. Digitalisering op zich is niet verkeerd maar het moet met leerwinst gebeuren en niet gebruiken om te gebruiken.

Nita gaat op zoek naar mijn pad tot nu toe. Ze vraagt hierbij naar mijn deelvragen, of ik al literatuur bestudeerd heb, ... Deelvragen heb ik uiteraard maar ik ben hier verder gegaan op mijn literatuurstudie en vooral op de meer actieve zaken zoals de enquête die ik gevoerd heb en het proberen om een focusgroep samen te stellen. Verder is ze vooral gericht op wat mijn focus is. Ze is namelijk bang dat ik wel eens zou kunnen verdrinken in het overaanbod digitalisering in de muzikaleducatie in het algemeen. Mijn belang aan beleving en expressie vindt ze wel een interessante insteek.

Als ZP'er is ze betrokken bij het Nederlands dans theater. Deze hebben ook een app ontwikkeld voor de leerkrachten in het basisonderwijs om aan danseducatie te doen in de klas. Ze begrijpt me dan ook volledig dat ik op zoek wil gaan naar tools die leerstof kunnen overbrengen op een digitale wijze zonder dat de leerkracht in de klas echt de vak kennis heeft. Digitalisering kan dus wel degelijk helpen.

De aanwezigheid van de vakleerkracht in een fysieke ruimte is wel belangrijk in het socio-emotionele verhaal. Niet enkel de aanwezigheid in de klas maar nadien ook op de speelplaats. Als we iets moeten onthouden van de Corona epidemie is hoe belangrijk het sociaal contact is en hoe we dat gemist hebben.

Volgens Nita zijn mijn lessen perfect opgebouwd volgens een model van Emiel Heijnen

<https://www.ahk.nl/lectoraten/educatie/emiel-heijnen/> . Deze heeft onderzoek gedaan naar hoe je goed kunstonderwijs moet doen en Nita geeft me hier een groot compliment mee.

Wat neem ik mee:

- ✓ Wat is er nodig voor leerlingen middelbaar onderwijs om te 'belevén'. En vanuit deze kennis verder gaan naar de vertaalslag naar digitaliseren. Je hebt namelijk de kennis nodig van hoe je beleving oproept. --> Ontwikkelingspsychologie: Jelle Jolles <https://www.jellejolles.nl/>
- ✓ Hoe leven jongeren online? Hoe delen ze informatie? Deze informatie proberen te vinden in de literatuur.
- ✓ Blended learning: waar moet dit aan voldoen om een goede werking te krijgen.
- ✓ Verdiep je in hoe je jongeren moet motiveren.
- ✓ De urgentie van het socio-emotionele probleem vind Nita heel interessant. Eventueel via een digitaal platform gebruikers zodanig prikkelen dat ze mekaar willen treffen.
- ✓ Emiel Heijnen verwerken in mijn onderzoek. Tip: Wicked arts assignments. Dit sluit heel nauw aan mijn lesvisie aan.
- ✓ Beperk het aantal variabelen. Baken dus het onderzoek goed af zodat je niet verloren loopt en verdrinkt in het aantal data.
- ✓ Van den Akker Circulair spinnenweb. Gebruiken voor de afbakening.

21 januari 2023

Heloisa Amaral

Profiel:

Muziek, dans, theater, beeldende kunst

Kunsteducatie, procesbegeleiding, onderzoeker

Media

Naar goede gewoonte begint het gesprek met uitleggen van de urgentie en van wat mijn meesterproef precies is. Wat ik heel aangenaam vond, was dat Heloisa meteen goed met mijn verhaal mee was. Ze begreep ook meteen mijn urgentie.

In tegenstelling tot eerdere gesprekken was Heloisa heel praktisch gericht. Meteen aan het vragen wat ik al gedaan had en waar ik stond op dit moment. Ik heb uiteraard meteen van de gelegenheid gebruik gemaakt om de website www.modig.be aan te prijzen. Deze ben ik verder gaan ontwikkelen tijdens mijn opleidingsonderdeel: vrije ruimte. Ze is dan ook meteen gaan snuisteren op deze website. Ze volgt wel mijn visie over het maken van tutorialvideo's i.p.v. tekstuele cursussen.

Nadien heb ik uitgelegd hoe moeilijk het was om een focusgroep samen te stellen en dat ik hiervan af ben moeten stappen wegens te weinig interesse. Deze beslissing begreep ze.

Na het uitleggen van mijn experimenten wees ze me op volgende feiten:

Wie is mijn doelgroep en wat is mijn doel? Bv.: de leerkrachten motiveren om de tools te gebruiken in een educatieve setting om zo de motivatie bij de leerlingen te vergroten. Leerkrachten

zullen meer gemotiveerd geraken door de motivatie bij de leerlingen te zien.

Waarom denk ik dat deze manier gaat werken? Door game aspecten toe te voegen ga je de leerlingen meer motiveren. Als deze game aspecten de eindtermen kunnen halen is het een win-win situatie want de leerkracht haalt zijn eindtermen met een gemotiveerde groep. Van hieruit komt dan de vraag: welke tools kunnen ervoor zorgen dat de motivatiestimulans er is? Sommige tools zijn bijvoorbeeld ofwel te kinderachtig ofwel te moeilijk. Dit is natuurlijk een domper op de motivatie, maar een klas is een heterogene groep en dus moet je idealiter verschillende tools aanbieden om hetzelfde doel te bereiken.

Volgens Heloisa doe ik eigenlijk twee zaken gelijk. Ik ben bezig met het verzamelen van allerlei tools op mijn website en anderzijds ben ik inhoud aan het creëren op zo een tool (framevr.io/modig). Daarom vraagt ze zich af of dit zo moet? Kan ik mij niet beter focussen op één aspect? Ze geeft me hier wel een schouderklopje want ze vindt mijn idee wel fantastisch van muzikale opvoeding in de metaverse. Ze geeft me het advies om te focussen op het metaverse verhaal in mijn onderzoek. Ze is van mening dat dit zo innovatief is, dat er misschien wel eens een vervolg op kan komen. Ik moet haar op de hoogte houden van mijn metaverse verhaal want ze gaat meteen reclame maken bij een aantal van haar vrienden.

Wat neem ik mee:

- ✓ De manier van vragen stellen en hoe ze zo gemakkelijk zo diep op een bepaald onderdeel kan ingaan. Hier was ik echt van onder de indruk.

- ✓ Dat Heloisa zich toch ook laat vangen aan het stereotype dat de jeugd 'alles' kent van digitale tools.
- ✓ Ik zou ook de vraag kunnen stellen aan muzieklerkrachten waarom ze niet gemotiveerd zijn om bepaalde tools te gebruiken?
- ✓ Metaverse verhaal: Hoe maak ik het? Hoe creëer ik het visuele aspect? Ervaringen van leerlingen? Al zou ik zo maar één les uitwerken. De website is goed en handig maar bijkomstig.

Tip:

- ✓ Ik moet meer de waaromvragen stellen en uitwerken. Probeer deze in geschreven vorm te verwerken. Als uitkomst krijg je dan de argumenten die je kunt gebruiken bij de verdediging.
- ✓ Focus op één ding en niet op twee
- ✓ Focus op de waaromvragen en het proces op zich
- ✓ Denk aan de perspectieven. Hoe kan ik mijn werk verdelen? Wat kan er nog verder mee gebeuren?
- ✓ Gebruik het onderzoek als je visitekaartje.
- ✓ Minder nadruk leggen op de situatie (regering) maar meer focussen op de oplossing. De situatie kun je toch niet wijzigen.

Maurice Specht

Profiel:

Urbanism, politiek

Community art

Onderzoeker

Maurice is zakelijk leider en één van de initiatiefnemers van het domein 'eiland van Brienenoord' en daar hebben wij bij de start van MKE1 onze tweedaagse gehouden. Hij heeft daar ook de liefde gecreëerd voor het bouwen.

Na een vlotte intro zijn we dan meteen overgegaan naar de urgentie van mijn onderzoek. Het valt op dat de term 'digisprong' een echte Belgische term is die enkel in Vlaanderen is gekend. Net zoals zovele laat Maurice zich ook vangen in de illusie dat leerlingen digivaardig zijn. Leerlingen zijn digivaardig op gebied van games en ook wel hoe ze nieuwe devices moeten gebruiken maar meestal zijn ze leken als het op educatieve tools aan komt. Leerkrachten zijn dus onterecht angstig omwille van deze stelling. Er is niet zo een grote kenniskloof tussen leerlingen en leerkrachten!

Qua visie op kunstonderwijs zitten Maurice en ik op dezelfde lijn kwestie beleving. De leerlingen moeten de kans krijgen om kunst te beleven, te voelen. Iets wat op sommige scholen niet meer gedaan wordt.

Na een situatieschets over mijn onderzoek en werksituatie zijn we tot de kern kunnen gaan. Werksituatie wordt geparkeerd omdat dit niets met mijn onderzoek te maken heeft en het ook grotere beleidsmatige problemen heeft waar we nu toch geen invloed op kunnen uitvoeren.

Maurice maakt nog een interessante opmerking als ik mijn fase 3 van het experiment uitleg. Dit gaat om een virtuele wereld waar je muzieklessen kunt volgen. Leerlingen zijn hierbij gedeeltelijk vrij om te kiezen welk parcours ze kiezen. Deze autonomie bij de leerlingen sluit eigenlijk aan bij het Agora-

onderwijs (hetgeen ze bij ons op school inrichten) maar toch staat onze directie hier niet voor open.

Het valt op dat ik heel weinig leerkrachten heb kunnen mobiliseren om actief deel te nemen aan mijn onderzoek. Normaal zou ik 2 lezingen geven tijdens de ICT-dag in Leuven op 6 februari maar deze zijn geannuleerd wegens te weinig inschrijvingen. Dit was een pijnlijke constatacie als je weet dat er een digisprong gaande is en dan zo weinig belangstelling volgt?

Ook hier komt de conclusie dat er een mentaliteitsverandering moet komen bij de leerkrachten. Ik zou een soort van sneeuwbal effect moeten kunnen bekomen d.m.v. mijn onderzoek.

Het idee om met mijn project nadien naar buiten te treden en aan te bieden als nascholing wordt ook tijdens dit gesprek gemaakt. Om zo telkens meer en meer leerkrachten te bereiken.

Het zou utopie zijn mochten er leerlingen zijn die uit pure nieuwsgierigheid en leergierigheid de VR-ruimte gaan bezoeken. Deze motivatie kan op zijn beurt weer motiverend werken naar de leerkrachten toe.

Het ontbreken van een fysieke ruimte waar leerlingen kunnen musiceren is iets wat Maurice ook niet kan begrijpen. Via de VR-ruimte kun je wel bijvoorbeeld actieve musicer opdrachten meegeven, maar dan moet de school liefst een ruimte hebben waar de leerlingen deze kunnen uitvoeren (onder ondersteuning van de leerkracht muziek).

- ✓ Iets wat in de fysieke wereld niet of moeilijk werkt, kan hier wel werken. Bijvoorbeeld bang om te zingen voor een fysieke klas.
- ✓ Hoe geef je de leerlingen een veilig gevoel in de VR-ruimte.

Op dit gebied prijst Maurice mijne aanpak. Het is niet simpelweg het vertalen van een analoge les naar een digitale les maar er ook actief iets mee doen. Dit punt ging namelijk regelmatig fout tijdens de coronapandemie.

Dian Langenhuijzen

Profiel:

Kunsteducatie

Politiek

Begonnen met een korte situatieschets van mijn werksituatie omdat van hieruit de urgentie komt voor mijn meesterproef. Ook hier valt me op dat ik vaak twee termen gebruik (teamteaching en digisprong) die in Nederland niet gekend zijn. Nochtans komt teamteaching overgewaaid vanuit Nederland maar daar noemen ze het Agora onderwijs.

Dian neemt meer een critical friend houding aan en trekt veel in twijfel. Alhoewel ze het ook wel meteen benoemd dat het kan. Het kan zijn dat je iets gaat onderzoeken met als doel om te bewijzen dat iets niet gaat. Bijvoorbeeld muziek aanleren met enkel digitaal onderwijs.

Ik ben dan met Dian op zoek gegaan: hoe kunnen we de drempelvrees bij leerkrachten wegwerken om zodoende

digitaliteit te integreren? Zo kwamen we bij Paul Verschuur terecht met zijn onderzoek rondom Art Based Learning.

Dian zou het onderzoek omdraaien en vertrekken vanuit de beleving en digitale middelen zijn de tools. Op dit punt zaten we niet geheel op dezelfde lijn maar ik had vaker ook de indruk dat ze me niet volledig begreep. Ik heb het bijvoorbeeld over het motiveren van leerkrachten muzikale opvoeding om digitaliteit te gebruiken maar Dian dacht ik bedoelde leerkrachten motiveren om muziek en digitaliteit te gebruiken. Dus motiveren op twee vlakken.

Over het belang van muziek zaten we dan wel weer op dezelfde golflengte. Ze haalde trouwens één van mijn bronnen aan (Erik Scherder).

Het moeilijk bereiken van mijn vakcollega's in Vlaanderen stelt ze ook meteen de vraag bij. Wat heeft dat te betekenen? Ik heb namelijk zo weinig respons ontvangen op mijn enquête, dat de

cijfers nu vertekend zijn. Waarschijnlijk zijn het allemaal al IT-minded leerkrachten die de online bevraging hebben ingevuld.

Wat neem ik mee:

- ✓ De tip omtrent Mark Mieras te gebruiken als bron. Deze ga ik zeker eens bekijken.
- ✓ Biesta ook nog eens bekijken. Goed voor de positionering. Waar sta ik in de wereld?
- ✓ Durf vragen te stellen aan experts. Deze vinden dat vaak leuk om met iemand mee te denken.
- ✓ Controleren of je alle vragen kunt verklaren. Ook al heb je er geen oplossing voor gevonden.
- ✓ Ga eens lang bij scholen die dit wel al toepassen en vraag naar ervaringen.

18 maart 2023

Tanya Hemsens

Profiel:

Artistieke coördinatie theater Antigone

Zoals altijd heb ik mijn gesprekspartner eerst opgezocht om een idee te hebben met wie ik ga spreken. Zo vond ik dat mevrouw Hemsens in Kortrijk werkt bij theater Antigone. Een groot voordeel is haar kennis over het Belgische onderwijsstelsel. Ze heeft namelijk zelf in deze sector gewerkt en tegenwoordig werkt en woont ze nog steeds in Vlaanderen. Na deze korte introductie ga ik dan over tot mijzelf voorstellen en zo kan ik heel snel tot mijn urgentie overgaan. Met name teamteaching. Ook hier was er weer eensgezindheid over het feit dat kunsteducatie niet binnen dit stelsel past. Tanya stelt hierbij de vraag of teamteaching een gevolg is geweest van de coronapandemie. Dit heb ik moeten ontkennen want dit stelsel heeft zijn oorsprong gevonden voor de pandemie losbrak. Onze directie is eerst hun kaas gaan halen in Roermond op een school waar ze agora onderwijs inrichten. Ze stelde hierbij ook vragen naar wat nadien is gebeurd. Ik ben dus letterlijk aan de kant geschoven op mijn school als muzieklerkracht omwille van mijn visie en daardoor mocht ik enkel nog informatica geven. Mijn collega van beeldende kunst heeft muziek erbij moeten nemen terwijl hij hier totaal geen

kennis van heeft. Het informaticaverhaal heeft uiteindelijk bij mij geleid tot een burn-out.

De volgende stap is het onderzoek toelichten. Digitaliteit inzetten bij muzikale opvoeding. Ze luisterde aandachtig en geïnteresseerd naar mijn verhaal in verband met het testen van VR-omgevingen. Ik vond het heel fijn om te horen dat ze mijn verhaal heel helder vond. Zeker omdat ik nog maar recent ben overgestapt op een ontwerpgericht onderzoek.

Aangezien ik net mijn formatieve feedback op het logboek ontvangen had, hebben we deze ook even besproken. Tanya toonde het hele gesprek veel belangstelling voor mijn onderzoek en situatie. Dit had wel tot gevolg dat een groot deel van het gesprek over mijn burn-out ging en mijn huidige stand in het leven. Haar respect is dan ook groot als ze hoort wat er allemaal gebeurd is de laatste jaren en dan de studie toch blijven volhouden. Ze kwam trouwens zelf tot de conclusie dat ik op zoek was naar mezelf. Net hetgeen wat ik afgelopen academiejaar al vermeld had. Ik ben de kunstenaar in mezelf kwijt.

Hieruit volgde natuurlijk de vraag hoe ik de toekomst zag? Kan ik ooit terugkeren naar het onderwijs of wordt het een volledige carrièreswitch? Het is zeker mijn bedoeling om in het onderwijs te blijven. Enkel het vak informatica zal niet meer lukken. Daardoor ga ik dus proberen mijn benoeming in muzikale

opvoeding op te eisen en zelfs terug te solliciteren in het deeltijds kunstonderwijs als gitaarleerkracht.

Op basis van mijn situatieschets zegt Tanya zelf dat ik zeker iets in de artistieke wereld moet gaan doen. Het is de strijd waard en daardoor zal ik ook gaan openbloeien.

Omdat ik momenteel arbeidsongeschikt ben, vroeg ze zich af waar ik het experiment ga uitvoeren. Oorspronkelijk zou dat inderdaad bij ons op school doorgaan maar omwille van mijn ziekte heb ik dit nu online moeten doen via bevriende muziekleerkrachten.

Tanya bevestigt eigenlijk wel dat mijn plan van aanpak goed zit. Experiment uitvoeren bij leerlingen, leerkrachten, externen. Leerlingen bevragen via enquêtes en de rest via focusgroep gesprekken. Nadien alle data verzamelen en daaruit conclusies trekken.

De opleiding zit op masterniveau en vandaar dat ik mijn onderzoek heel grondig moet nalezen en sommige stukken moet herschrijven. Ze twijfelt totaal niet aan mijn bekwaamheid maar het moet schriftelijk ook waargemaakt worden.

Wat neem ik mee:

- ✓ Het onderzoek goed laten nalezen door iemand anders.
- ✓ Je hebt minstens 8 jongeren nodig om je onderzoek geldig te maken.
- ✓ Het onderzoek vanuit thuis online doen want samenwerken met directies gaat enkel voor frustraties en tijdverlies zorgen.
- ✓ Onderzoek uitvoeren in sneeuwbaaleffect. Eerste mijn eigen kinderen en dan verder verspreiden.
- ✓ Contact in Amerika (Fei Wang) zeker gebruiken.
- ✓ Maak een stappenplan dat je kunt afvinken zodat je niet meer teveel op zijsporen geraakt.

Emily Hurdeman

Profiel:

artist, researcher, educator

Met Emily is het natuurlijk een ander gesprek geweest omdat zij op de hoogte is van mijn onderzoek. Daarom vertrok het gesprek ook vanuit een update waar ik nu sta. Aangezien ik net van methode en strategie gewijzigd ben, naar aanleiding van de formatieve feedback op mijn logboek, komt dit gesprek qua timing wel perfect uit.

Na een korte uitleg over mijn ontwerpgericht onderzoek, zijn we verder kunnen gaan met brainstormen. Volgens Emily moet ik het toch terug meer afbakenen en zeker in de keuze naar mijn testpubliek. Als ik antwoord dat ik bevriende leerkrachten ad random leerlingen willen laten uitkiezen, is dat toch niet zo een goed idee. Het ligt eraan wat je precies wil onderzoeken. Ad random betekent diversiteit.

Qua opzet moet ik heel goed nadenken wat ik precies wil bekomen en van daaruit een trigger zoeken naar mijn doelpubliek. Dat kan zijn op muziekgenre, bepaalde instrumenten, via gaming triggeren, ... In ieder geval iets waardoor de leerling de omgeving wil testen. Je kunt ook werken met een externe motivatie zoals bijvoorbeeld de deelnemers een boekenbon schenken. Denk wel goed na inzake

de cadeaubon want bijvoorbeeld een cadeaubon van Gamemania zal eerder de gamers aantrekken.

Emily wijst me ook op het feit dat je een nulmeting moet hebben. Zij noemt dit wel startpositie maar de essentie is hetzelfde. Bij de conclusie kan ik ook items aftoetsen aan mijn aannames die ik voorhand had. Ik heb bijvoorbeeld hypothesen bij: 'wat heb je gemist'. Daar kunnen interessante opmerkingen uitgroeien die ik wel of niet heb zien aankomen.

We hebben het even over het gesprek met Fei Wang gehad omdat dit gesprek mijn motivatie terug de hoogte heeft ingebracht. Mevrouw Wang zou een ideale critical friend positie kunnen opnemen aangezien ze zelf een onderzoek in deze materie gedaan heeft in de Verenigde Staten. Het feit dat ik een buitenlandse connectie heb, maakt dan mijn onderzoek meer valide. Misschien kan ze ook nog literatuur en/of casestudy's doorgeven. Mijn conclusie hierop is dus zeer jammer dat ik deze mevrouw zo laat in het onderzoek ben tegengekomen.

OOK EIGENAARSCHAP NEMEN OVER DE DINGEN DIE JE NIET WEEET

Wat neem ik mee:

- ✓ Containers: als ik met een grote diversiteit aan testpersonen zit, moet ik dit ook per container kritisch bekijken. Bijvoorbeeld sociaal, economisch, etnische afkomst, ... zijn allemaal aparte containers.
- ✓ Startpositie integreren. Vragenlijst voor en na het onderzoek laten invullen om zodoende iets te hebben om te vergelijken.
- ✓ Je hebt vergelijkingsvragen en vragen die je achteraf kunt stellen.
- ✓ Criteria heel goed bepalen voordat je aan de slag gaat.
- ✓ Gaten in het onderzoek zelf dichtten door ook te verwoorden waarom je bepaalde zaken niet hebt gedaan.
- ✓ Artikel: 'ontwerpgericht onderzoek in vogelvlucht'.
- ✓ Voorzichtig zijn bij het verwoorden van conclusies.
- ✓ Laat zien dat je aan het graven bent geweest.

Wat neem ik niet mee:

- ✓ Reflectieve vragen opnemen in de escaperoom. Het idee op zich is heel goed omdat de leerlingen inderdaad op dat moment bezig zijn met de omgeving te testen maar CoSpaces (de gebruikte VR-omgeving) laat dit niet toe.

Jesse Larner

Profiel:

Dans, Urbanisme, Onderzoeker, Theater, Media, Politiek, Performer

Amerikaan maar woont en werkt in Duitsland

Zoals gewoonlijk starten we met een kleine introductie over mezelf maar ook over het onderwijs in Vlaanderen. Zo heb ik uiteraard de digisprong ook moeten toelichten met alle valkuilen die hierbij horen. Hij was wel meteen nieuwsgierig naar de inhoud van mijn VR-ruimte en voor welke leerlingen die nu precies bedoeld is? Hoeveel tijd neemt de escaperoom in beslag om deze op te lossen?

Op de vraag of ik deze al getest heb bij leerlingen, moet ik helaas negatief reageren maar dat ik wel de ruimte aan het afwerken ben om volgende week de wereld in te sturen. Ik vertel hem ook erbij dat ik deze ruimte wil laten beoordelen uit vier verschillende perspectieven: leerkrachten, leerlingen, gamer en externe begeleider.

Welke data wil ik krijgen?

- ✓ Leerlingen
 - Wat doet deze werkvorm met de motivatie van de leerlingen.
 - Zouden ze zulke tools ook gebruiken in hun vrije tijd?
 - Hebben ze er effectief iets van geleerd?
- ✓ Leerkrachten
 - Zouden ze deze werkvorm vaker gaan gebruiken?
 - Wanneer zouden ze deze werkvorm gaan gebruiken?
 - Gaan ze dit meer als huiswerk-tool gebruiken?

Jesse vraagt zich af hoe ik op dit idee ben gekomen. Dit komt eigenlijk uit het teamteaching systeem van bij ons op school. Dit leunt aan bij het agora onderwijs en vraagt een grote zelfstandigheid van de leerlingen. Met mijn VR-ruimte kunnen ze vrij gemakkelijk aan zelfstudie doen. Volgens hem is het een moeilijke situatie en hij begrijpt wel mijn gedachtegang om deze tool in te zetten als brug tussen het traditionele en zelfgestuurd onderwijs.

Hij vindt het een interessant idee maar vraagt zich af of het educatieve luik wel groot genoeg gaat zijn. Hij geeft wel aan hij geen educatieve achtergrond heeft.

Met mijnheer Larner was het een heel moeilijk gesprek. Dit had meerdere oorzaken zoals een heel gebrekkige verbinding maar ook omdat het in het Engels was en hij niet helemaal begreep wat ik nu eigenlijk wil doen en bereiken.

Van dit gesprek neem ik eerlijk gezegd niets mee omdat ik er ook niet zo een positief gevoel aan overgehouden heb. Maar het probleem lag vooral aan miscommunicatie en gebrekkige verbinding volgens mij want Jesse is op zich wel een hele sympathieke en bekwame man.

Wat neem ik mee uit al deze gesprekken?

Hetgeen ik het vaakst gehoord heb tijdens gesprekken en wat ik dan ook zeker heb getracht om mee te nemen in mijn onderzoek is afbakenen. Zo is mijn onderzoek vrij groot begonnen en is steeds kleiner geworden. Van de Research Days heeft mevrouw Amaral de grootste indruk op mij gemaakt. Niet enkel over haar manier van spreken want ze weet altijd de perfecte vragen te stellen maar zeker ook qua tips die ze mee kon geven. Zo zei ze dat ik minder nadruk op de situatie moest leggen en meer aandacht moest schenken aan de mogelijke oplossing. Beslissingen van de regering (situatie) kan ik niets aan veranderen maar ik kan wel helpen zoeken naar manieren om te implementeren. Ze vertelde me ook om mij te focussen op één thema uit het onderzoek. Dat heb ik uiteindelijk ook gedaan.

Verder kreeg ik nog een aantal zeer praktische tips mee van diverse gesprekspartners:

- ✓ Gebruik van Post-It briefjes.
- ✓ Durf vragen stellen aan experts (zo ben ik o.a. bij Fei Wang terecht gekomen).
- ✓ Je moet minsten 8 respondenten hebben bij het experiment.
- ✓ Stappenplan opstellen en afvinken.
- ✓ Startpositie of nulmeting integreren.
- ✓ Criteria goed bepalen en vermelden.

Er zijn natuurlijk ook heel wat onderwerpen geweest die ik niet meeneem in mijn onderzoek en meestal uit reden om het afbakenen te beschermen. Zo kwam tijdens een gesprek het verschil tussen autochtonen en allochtonen ter sprake en dat dit ook interessant was om te onderzoeken. Deze stelling klopt ook maar daar is de tijd te beperkt voor om dit in dit onderzoek mee te nemen.

Om te eindigen kreeg ik een aantal zeer interessante bronnen mee voor mijn positionering te schrijven. Ik vermeld hier de drie belangrijkste.

- ✓ Biesta Gert
- ✓ Mieras Mark
- ✓ Heijnen Emiel (volgens Nita Halman geef ik les naar model van Heijnen).